

VINNER AV BYGGENÆRINGENS KLIMAPRIS 2025 JURYENS BEGRUNNELSE

Byggenæringens klimapris 2025 går til Skanska Norge AS for sitt arbeid med restaurering og utvidelse av Torvmyra ved OPS Hålogalandsvegen.

Prosjektet adresserer en av de mest krevende klimautfordringene ved store infrastrukturutbygginger, utslipp og tap av natur som følge av arealinngrep i myr. Skanska viser med dette prosjektet hvordan bransjen kan ta reelle, dokumenterbare steg mot betydelig utslippsreduksjon og bedre naturforvaltning.

Større bevissthet

De senere år har Norge fått en stadig større bevissthet rundt naturinngreps negative påvirkning på klima. Dette gjør seg ikke minst gjeldende ved bygging av nye vei- og banestrekninger samt andre inngrep i områder med eksisterende myrterreng. Nedbygging av myr gir store negative konsekvenser med hensyn til klimagassutslipp.

Et av Norges største pågående veiprosjekt, OPS Hålogalandsvegen er under full produksjon. Sammen med Statens vegvesen, Vassbakk & Stol, Sweco, Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Norges Geotekniske institutt (NGI) har Skanska tatt i bruk en helt ny metode for å restaurere og utvide Torvmyra.

Innovasjonsgrad

Gjennom tverrfaglig samhandling er det gjennomført en full myrtransplantasjon. På Torvmyra er torvmasser tilbakeført til et område med etablert høy vannstand. Effekt dokumenteres ved å sammenligne restaurert og nyetablert del av Torvmyra med en uberørt referansesituasjon og konvensjonell «deponering». Det er ikke første gang myrmasse flyttes i et forsøk på å beholde klimagassene i bakken, men så vidt vi vet har ingen tidligere skåret av vegetasjonsmattene, tatt dem med og lagt dem tilbake på toppen av det nye området. Det er et krevende og komplekst arbeid som krever effektiv logistikk og optimal maskinutnyttelse. Dette kan være første gang en myr blir transplantert på denne måten fra gammel til ny lokalitet, ved at myras topplag forsiktig skjæres ut og legges tilbake, bit for bit, oppå torvmassene i den nybygde myra. Tiltaket omfatter også andre terrenginngrep for å sikre at vannstanden i den nye myra er på riktig nivå og at myra fungerer.

Klimaeffekt

Basert på data fra masseforflytningen i forbindelse med restaureringen og utvidelsen er det tilbakeført til sammen 11 000 m³ med torv og myrmoser. Kompensasjonstiltaket gir et netto unngått klimagassutslipp på inntil 2000 tonn CO₂ når klimagassutslippene fra maskinarbeidene er medregnet. I tillegg kommer forhindrede utslipp fra den delen av myra som allerede var i en nedbrytningsprosess som følge av tidligere tiders torvuttak og drenering. Volumet av torv i den eksisterende tilgrensede myra er 16300 m³. Regnes dette inn, blir det totale forhindrede klimagassutslippet fra restaurering og utvidelse av Torvmyra på inntil 5200 tonn CO₂e. Måleprogrammet skal minimum pågå i perioden 2025-2027 med mulighet for forlengelse. Første målesesong er nå gjennomført. Resultatene så langt viser forventet effekt på klimagassutslipp.

Spredning og deling med bransjen og med øvrige interessenter er gjort gjennom innlegg og videoer på sosiale medier, i tillegg til presentasjoner og papers på eksterne seminarer og vitenskapelige konferanser. Dette vil fortsette etter hvert som måleprogrammet gir stadig nye måledata.

Juryen mener at Skanska Norge AS med dette prosjektet har levert en løsning som kombinerer dokumenterbar klimaeffekt, høy innovasjonsgrad og stor overføringsverdi. Prosjektet viser hvordan bygg- og anleggsnæringen kan ta ansvar for klimakutt i arealintensive prosjekter og bidra til kunnskapsløft for hele bransjen. Skanska er derfor en verdig vinner av Byggenæringens klimapris 2025.